

**EURÓPSKY DOHOVOR O NÁSILÍ A NEVIAZANOSTI DIVÁKOV
POČAS ŠPORTOVÝCH PODUJATÍ,
A NAJMÄ NA FUTBALOVÝCH ZÁPASOCH**

Preambula

Členské štáty Rady Európy a ďalšie štáty, ktoré sú účastníkmi Európskeho kultúrneho dohovoru, a ktoré podpísali tento dohovor,

vzhľadom na to, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu medzi jej členmi;

znepokojené násilím a neviazanosťou divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch, a následkami z toho vyplývajúcimi;

vedomé si toho, že tento problém môže ohroziť princípy obsiahnuté v Rezolúcii (76) 41 Výboru ministrov Rady Európy, známej ako "Európska charta športu pre všetkých";

zdôrazňujúc významný prínos, ktorým prispieva k medzinárodnému porozumeniu šport a obzvlášť futbalové zápasy medzi národnými a klubovými mužstvami európskych štátov, a to vzhľadom na ich frekvenciu;

vzhľadom na to, že tak štátne orgány, ako aj nezávislé športové organizácie majú rozdielnu, ale vzájomne sa dopĺňajúcu zodpovednosť v boji proti násiliu a neviazanosti divákov, berúc do úvahy to, že športové organizácie sú zodpovedné aj vo veciach bezpečnosti a celkove by mali zabezpečiť hladký priebeh podujatí, ktoré organizujú; ďalej vzhľadom na to, že tieto orgány a organizácie na dosiahnutie tohto cieľa musia spolupracovať na všetkých úrovniach tomu zodpovedajúcich;

vzhľadom na to, že násilie je súčasným sociálnym javom značného dosahu, ktorého pôvod je predovšetkým inde ako v športe, a že šport je často dejiskom vypuknutia násilností;

rozhodnuté uskutočňovať spoločné akcie a spolupracovať pri predchádzaní a zvládnutí problému násilia a neviazanosti divákov počas športových podujatí,

dohodli sa na nasledovnom:

Čl. 1

Cieľ dohovoru

1. Zúčastnené strany, za účelom predchádzania a zvládnutia násilia a neviazanosti divákov počas futbalových zápasov, sa zaväzujú v rámci svojich príslušných ústavných predpisov podniknúť kroky potrebné na uplatnenie ustanovení tohto dohovoru.

2. Zúčastnené strany použijú ustanovenia tohto dohovoru aj pri iných športoch a športových podujatiach, kde sa možno obávať násilia a neviazanosti divákov, berúc do úvahy špecifické požiadavky takýchto športov a športových podujatí.

Čl. 2

Vnútroštátna koordinácia

Zúčastnené strany koordinujú politiku a činnosť ich ministerstiev a iných štátnych orgánov, namierenú proti násiliu a neviazanosti divákov podľa potreby ustanovovaním koordinačných orgánov.

Čl. 3

Opatrenia

1. Zúčastnené strany sa zaväzujú zabezpečiť vypracovanie a realizáciu opatrení určených na predchádzanie a zvládnutie násilia a neviazanosti divákov, najmä

- a) zabezpečiť, aby dostatok poriadkových síl bol pripravený čeliť vypuknutiu násilia a neviazanosti na štadiónoch a v ich bezprostrednej blízkosti, ako aj pozdĺž trás, ktorými prechádzajú diváci;
- b) uľahčiť úzku spoluprácu a výmenu zodpovedajúcich informácií medzi policajnými zbraňami v rôznych lokalitách, ktorých sa to týka alebo môže týkať;
- c) uplatňovať alebo podľa potreby prijímať zákony, ktoré umožňujú, aby osoby, ktoré boli obvinené z priestupkov spojených s násilím a neviazanosťou divákov, boli stíhané zodpovedajúcimi trestami alebo podľa okolností zodpovedajúcimi administratívnymi opatreniami.

2. Zúčastnené strany sa zaväzujú podporovať zodpovedajúcu organizáciu a dobré správanie sa klubov fanúšikov a vymenovanie usporiadateľov z ich členov na pomoc pri usmerňovaní a informovaní divákov na zápasoch a pri sprevádzaní skupín fanúšikov, ktoré idú na zápasy odohrávajúce sa na cudzích ihriskách.

3. Zúčastnené strany podporujú v medziach právnych možností koordináciu organizácie premiestňovania z miesta odchodu v spolupráci s klubmi, organizovanými fanúšikmi a cestovnými kancelárkami tak, aby zabránili potenciálnym výtržníkom dostať sa na zápasy.

4. Ak sú obavy z násilností a neviazanosti divákov, zúčastnené strany dbajú podľa potreby zavedením primeraných legislatívnych opatrení obsahujúcich sankcie za nedodržanie poriadku alebo zavedením iných vhodných prostriedkov, aby športové organizácie, ako aj kluby, podľa potreby spolu s majiteľmi štadiónov a štátnymi orgánmi, v súlade so svojou zodpovednosťou definovanou vnútroštátnym právom prijali konkrétne opatrenia pri vstupoch na štadióny a na štadiónoch samotných, s cieľom predísť takémuto násiliu alebo neviazanosti alebo zvládnuť ich, a to vrátane:

- a) zabezpečenia, aby usporiadanie a konštrukcia štadiónov zaručovali bezpečnosť divákov, neuháčovali násilie medzi nimi, dovoľovali účinne zvládnuť dav, aby obsahovali zodpovedajúce bariéry alebo ohrady a umožňovali zásah bezpečnostných služieb a polície;
- b) účinného oddelenia skupín súperiacich fanúšikov tým, že skupinám fanúšikov hostí sa pri ich vpúšťaní do hľadiska pridelia vymedzené tribúny;
- c) zabezpečenie tohto oddelenia prísnou kontrolou predaja lístkov a prijatia osobitných opatrení v čase krátko pred zápasom;
- d) vylúčenie zo zápasov a štadiónov alebo zákazu vstupu na ne známym alebo potenciálnym výtržníkom a osobám pod vplyvom alkoholu alebo drog, a to v medziach právnych možností;
- e) vybavenia štadiónov výkonným systémom reproduktorov rozhlasu a starostlivosti o jeho plné využitie, ako aj o využitie programu zápasov a iných reklamných prostriedkov na podnecovanie divákov správať sa slušne;
- f) zákazu prinášania alkoholických nápojov divákmi na štadióny; obmedzenia a podľa možnosti zákazu predaja a akejkoľvek distribúcie alkoholických nápojov na štadiónoch a zabezpečenia, aby všetky nápoje, ktoré sú dostupné, boli v bezpečných obaloch;
- g) zabezpečenia kontroly s cieľom zabrániť divákovi prinášať na štadióny predmety, ktoré sa môžu použiť pri násilných činoch, alebo ohňostroje, či podobné prostriedky;
- h) zabezpečenia, aby pred zápasmi styční pracovníci spolupracovali s príslušnými orgánmi na opatreniach, ktoré treba prijať na zvládnutie davu tak, aby príslušné pravidlá sa presadili koordinovanou akciou.

5. Zúčastnené strany prijímajú primerané opatrenia v sociálnej a výchovnej oblasti, pamätajúc na potenciálny význam

masovokomunikačných prostriedkov, aby predchádzali násiliu v športe a v súvislosti so športom najmä vyzdvihovaním športového ideálu výchovnými a inými akciami, podporovaním myšlienky fair-play osobitne medzi mladými ľuďmi s cieľom upevniť vzájomnú úctu medzi divákmi a športovcami, ako aj povzbudením k aktívnejšej účasti v športe.

Čl. 4

Medzinárodná spolupráca

1. Zúčastnené strany úzko spolupracujú vo veciach, ktoré sú predmetom tohto dohovoru, a keď je to vhodné, podporujú obdobnú spoluprácu medzi príslušnými národnými športovými orgánmi.

2. Pred medzinárodnými klubovými a reprezentačnými zápasmi alebo turnajmi si zúčastnené strany, ktorých sa to týka, prizývajú svoje kompetentné orgány, najmä športové organizácie, aby určili tie zápasy, na ktorých sa možno obávať násilia a neviazanosti divákov. Keď je takýto zápas identifikovaný, kompetentné orgány hostujúcej krajiny usporiadajú konzultácie medzi tými, ktorých sa to týka. Takéto konzultácie sa usporiadajú pokiaľ možno čo najskôr a nesmú sa konať neskôr než dva týždne pred predpokladaným dátumom zápasu a musia zahŕňať dispozície a opatrenia, ktoré treba prijať pred, počas a po zápase, podľa potreby vrátane doplnení k opatreniam uvedeným v tomto dohovore.

Čl. 5

Identifikácia a zaobchádzanie s narušiteľmi

1. Zúčastnené strany, rešpektujúc jestvujúci právny poriadok a princíp nezávislosti súdництва dbajú na to, aby diváci, ktorí sa dopustia násilných činov alebo iných trestných činov, boli identifikovaní a stíhaní podľa zákona.

2. Ak je to vhodné, najmä v prípade hostujúcich divákov a v súlade s platnými medzinárodnými dohodami, zúčastnené strany uvážia:

- a) odstúpenie veci, v ktorej sa vedie konanie proti osobám zadržaným pri násilných činoch alebo pri inej trestnej činnosti, ktorej sa dopustili počas športového podujatia, do krajiny, kde majú bydlisko;
- b) požiadanie o vydanie osôb podozrivých zo spáchania násilných činov alebo inej trestnej činnosti počas športového podujatia;
- c) prepravenie osôb odsúdených za spáchanie násilných činov alebo inej trestnej činnosti počas športových podujatí na výkon trestu do príslušnej krajiny.

Čl. 6

Doplňujúce opatrenia

1. Zúčastnené strany sa zaväzujú úzko spolupracovať so svojimi príslušnými národnými športovými organizáciami a klubmi, a ak je to vhodné, s vlastníkmi štadiónov, pri opatreniach týkajúcich sa projektovania a realizácie úprav konštrukcie štadiónov alebo iných úprav vrátane prístupových a odchodových trás do a zo štadiónov, aby sa zlepšila bezpečnosť a predišlo sa násiliu.

2. Zúčastnené strany sa zaväzujú, kde je to potrebné a vhodné, podporovať systém zavedenia kritérií na výber štadiónov s prihliadnutím na bezpečnosť divákov a predchádzanie násiliu medzi nimi, a to najmä tých štadiónov, na ktorých môžu zápasy prilákať početné alebo nedisciplinované davy.

3. Zúčastnené strany sa zaväzujú podporovať svoje národné športové organizácie v sústavnom revidovaní ich pravidiel s cieľom zvládnuť činitele, ktoré by mohli spôsobiť vypuknutie násilia zo strany hráčov alebo divákov.

Čl. 7

Poskytovanie informácií

Každá zúčastnená strana odovzdá generálnemu tajomníkovi Rady Európy v jednom z úradných jazykov Rady Európy všetky príslušné informácie týkajúce sa legislatívnych a ďalších opatrení, ktoré prijíma s cieľom vyhovieť požiadavkám tohto dohovoru, a to či v súvislosti s futbalom alebo inými športmi.

Čl. 8

Stály výbor

1. Na účely tohto dohovoru sa vytvára Stály výbor.
2. Každá zúčastnená strana môže byť v Stálom výbore zastúpená jedným alebo viacerými delegátmi. Každá zúčastnená strana má jeden hlas.
3. Každý členský štát Rady Európy alebo iný štát, ktorý je účastníkom Európskeho kultúrneho dohovoru a ktorý nie je účastníkom tohto dohovoru, môže byť v Stálom výbore zastúpený ako pozorovateľ.
4. Stály výbor môže na základe jednomyseľného rozhodnutia pozvať ktorýkoľvek nečlenský štát Rady Európy, ktorý nie je účastníkom dohovoru, a ktorúkoľvek zainteresovanú športovú organizáciu, aby sa zúčastnili na jednom alebo viacerých jeho zasadnutiach prostredníctvom pozorovateľa.
5. Stály výbor zvoláva generálny tajomník Rady Európy. Jeho prvé zasadnutie sa uskutoční do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti dohovoru. Neskôr sa schádza najmenej raz do roka, a okrem toho vždy, keď o to požiada väčšina zúčastnených strán.
6. Zasadnutie Stáleho výboru je uznášaniaschopné za prítomnosti väčšiny zúčastnených strán.
7. V súlade s ustanoveniami tohto dohovoru Stály výbor vypracuje a odsúhlasí svoje vlastné procedurálne pravidlá.

Čl. 9

1. Stály výbor zodpovedá za uplatňovanie tohto dohovoru. Môže najmä:
 - a) skúmať ustanovenia tohto dohovoru a zvažovať potrebu akýchkoľvek úprav;
 - b) viesť konzultácie s príslušnými športovými organizáciami;
 - c) predkladať zúčastneným stranám odporúčania týkajúce sa opatrení na dosiahnutie účelu tohto dohovoru;
 - d) odporúčať vhodné opatrenia v záujme informovanosti verejnosti o činnosti vykonávanej v rámci tohto dohovoru;
 - e) predkladať odporúčania Výboru ministrov, aby vyzval štáty, ktoré nie sú členmi Rady Európy, na pristúpenie k tomuto dohovoru;
 - f) pripravovať návrhy na zlepšenie účinnosti tohto dohovoru.

2. Na splnenie svojho poslania môže Stály výbor z vlastnej iniciatívy zvolávať zasadnutia skupín expertov.

Čl. 10

Po každom zasadnutí Stály výbor pošle Výboru ministrov Rady Európy správu o svojej činnosti a o fungovaní dohovoru.

Čl. 11

Zmeny

1. Zmeny tohto dohovoru môže navrhnúť zúčastnená strana, Výbor

ministrov Rady Európy alebo Stály výbor.

2. Každý pozmeňovací návrh oznámi generálny tajomník Rady Európy členským štátom Rady Európy, ďalším štátom, ktoré sú účastníkmi Európskeho kultúrneho dohovoru a každému nečlenskému štátu, ktorý pristúpil alebo bol vyzvaný na pristúpenie k tomuto dohovoru podľa ustanovení článku 14.

3. Každá zmena navrhnutá zúčastnenou stranou alebo Výborom ministrov sa oznámi Stálemu výboru najmenej dva mesiace pred zasadnutím, na ktorom má byť návrh prerokovaný. Stály výbor predloží Výboru ministrov svoje stanovisko k navrhovanej zmene, v prípade potreby po prerokovaní s príslušnými športovými organizáciami.

4. Výbor ministrov zväži navrhovanú zmenu, ako aj stanovisko predložené Stálym výborom a môže túto zmenu schváliť.

5. Text každej zmeny schválenej Výborom ministrov podľa bodu 4 tohto článku sa postúpi zúčastneným stranám na odsúhlasenie.

6. Akákoľvek zmena schválená podľa bodu 4 tohto článku nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí jednomesačnej lehoty, ktorá začína po tom, keď všetky strany informovali generálneho tajomníka o odsúhlasení tejto zmeny.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 12

1. Tento dohovor je prístupný členským štátom Rady Európy a ďalším štátom, ktoré sú účastníkmi Európskeho kultúrneho dohovoru, ktoré môžu vyjadriť svoj súhlas zaviazat' sa:

- a) podpisom bez výhrady ratifikácie, súhlasu alebo schválenia, alebo
- b) podpisom s výhradou ratifikácie, súhlasu alebo schválenia, po ktorom nasleduje ratifikácia, súhlas alebo schválenie.

2. Ratifikačné, súhlasné alebo schvaľovacie listiny sú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

Čl. 13

1. Dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí jednomesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď tri členské štáty Rady Európy vyjadrili svoj súhlas s tým, že sa budú riadiť dohovorom, a to v súlade s ustanoveniami článku 12.

2. Pre každý ďalší signatársky štát, ktorý následne vyjadrí svoj súhlas zaviazat' sa dohovorom, tento nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí jednomesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď došlo k podpisu alebo uloženiu ratifikačnej, súhlasnej alebo schvaľovacej listiny.

Čl. 14

1. Po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru Výbor ministrov Rady Európy, po konzultácii so zúčastnenými stranami, môže vyzvať ktorýkoľvek nečlenský štát Rady Európy na pristúpenie k dohovoru rozhodnutím, prijatým väčšinou ustanovenou podľa článku 20.d štatútu Rady Európy a jednomyselným súhlasom predstaviteľov zmluvných štátov, ktoré majú právo zasadať vo Výbore ministrov.

2. Pre každý štát, ktorý pristúpil k dohovoru, tento nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí jednomesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď sa uložila listina o pristúpení u generálneho tajomníka Rady Európy.

Čl. 15

1. Každý štát môže pri podpise alebo pri uložení ratifikačnej,

súhlasnej, schvaľovacej alebo prístupujúcej listiny, určiť územie alebo územia, na ktorých sa tento dohovor uplatňuje.

2. Každá zúčastnená strana môže vyhlásením adresovaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy kedykoľvek rozšíriť uplatnenie tohto dohovoru na ktoromkoľvek ďalšom území, ktoré sa uvedie vo vyhlásení. Dohovor nadobudne platnosť na tomto území prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí jednomesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď generálny tajomník prevzal také vyhlásenie.

3. Každé vyhlásenie podľa predchádzajúcich dvoch bodov môže byť odvolané v súvislosti s ktorýmkoľvek územím uvedeným v tomto vyhlásení oznámením adresovaným generálnemu tajomníkovi. Toto odvolanie nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí šesťmesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď oznámenie prijal generálny tajomník.

Čl. 16

1. Každá zúčastnená strana môže kedykoľvek vypovedať tento dohovor prostredníctvom oznámenia adresovaného generálnemu tajomníkovi Rady Európy.

2. Táto výpoveď nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí šesťmesačnej lehoty, ktorá začína po dni, keď oznámenie prijal generálny tajomník.

Čl. 17

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady Európy, ďalším štátom, ktoré sú účastníkmi Európskeho kultúrneho dohovoru a každému štátu, ktorý pristúpil k tomuto dohovoru:

- a) každý podpis podľa článku 12;
- b) uloženie ratifikačnej, súhlasnej, schvaľovacej alebo prístupujúcej listiny podľa článkov 12 alebo 14;
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti tohto dohovoru podľa článkov 13 a 14;
- d) každú informáciu podanú podľa ustanovenia článku 7;
- e) každú správu, pripravenú podľa článku 10;
- f) každý pozmeňovací návrh alebo každú zmenu schválenú podľa článku 11 a deň, keď táto zmena nadobudne platnosť;
- g) každé vyhlásenie podľa ustanovení článku 15;
- h) každé oznámenie podľa ustanovení článku 16 a deň, keď výpoveď nadobudne účinnosť.

Na dôkaz toho dolupodpísaní, súc na to riadne splnomocnení, tento dohovor podpísali.

Dané v Strasbourgu 19. augusta 1985 v jazyku anglickom a francúzskom, a to každé v jednom vyhotovení, ktoré budú uložené v archíve Rady Európy, pričom oba texty majú rovnakú platnosť. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy každému členskému štátu Rady Európy, každému štátu, ktorý je účastníkom Európskeho kultúrneho dohovoru a každému štátu vyzvanému na prístupenie k tomuto dohovoru.